

Kaupungin johtaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa / Kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien voimassaolon jatkaminen

KH 17.08.2020 § 176

Kaupunginhallitus päätti 6.4.2020 (80 §) ottaa käyttöön Äänekosken kaupungin hallintosäännön liitteen 1 "Äänekosken kaupungin johtaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa" 5 §:ssä "Erytistoimivallan käyttöön ottaminen" tarkoitetut kaupunginjohtajan erityistoimivaltuudet. Edelleen kaupunginhallitus päätti, että erityistoimivaltuuksia koskeva päätös on voimassa 7.4.2020 lukien määräajan 31.8.2020 saakka ja mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta.

Kaupunginhallituksen on nyt ajankohtaista ratkaista, jatkaako se kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien voimassaoloa 31.8.2020 jälkeiselle ajalle vai antaako se voimassaolon päättyä määräajan päättyessä.

Erytistoimivaltuuksien käyttöönoton taustalla oli COVID-19-tartuntatautiepidemia eli ns. koronavirusepidemia. Sittemmin epidemian leviäminen Suomessa on hidastunut merkittävästi ja uusien sairastumisten määrä Keski-Suomessa ja muuallakin maassa on muodostunut aiempaa vähäisemmäksi. Tältä osin voidaan todeta, että tilanne on olennaisesti muuttunut erityistoimivaltuuksien käyttöönottohetken nähden.

Esityslistan laatimisaikana ei ole havaittavissa syitä jatkaa erityistoimivaltuuksien voimassaoloa enää 31.8.2020 jälkeen. On kuitenkin mahdollista, että epidemia vaikeutuu ja tilanne siksi muuttuu myöhemmin syksyllä 2020 tai talvikaudella 2020-2021. Kaupunginhallitus voi aina tarvittaessa reagoida muuttuvaan tilanteeseen uusien päätöksin.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus toteaa, että Äänekosken kaupungin hallintosäännön liitteen 1 "Äänekosken kaupungin johtaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa" 5 §:ssä "Erytistoimivallan käyttöön ottaminen" tarkoitettujen kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien voimassaolo päättyy 31.8.2020.

Päätös

Hyväksyttiin.

KH 31.08.2020 § 192

Kaupunginhallitus päätti 17.8.2020 (176 §), että Äänekosken kaupungin hallintosäännön liitteen 1 "Äänekosken kaupungin johtaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa" 5 §:ssä tarkoitettujen kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien voimassaolo päättyy 31.8.2020.

Koronavirusepidemiatilanne on kaupunginhallituksen päätöksentekoaikojen jälkeen huonontunut Suomessa ja maakuntatasolla myös Keski-Suomessa ja epidemian ns. toisen aallon tuleminen on jo meneillään. Kaupungin tartuntatautilääkäri katsoo, että ajankohtaisen koronavirusepidemian uudelleen eskaloitumisen ja sen aiheuttaman monitahoisen häiriötilanteen vuoksi kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien käyttöä on tarpeellista ja välttämätöntä jatkaa keskeytyksettä. Kaupungin johtamisessa on tarve valmistautua erittäin nopeaan päätöksentekoon koskien erityisesti kaupungin taloudellisten ja henkilöstövoimavarojen jatkuvaa uudelleensuuntaamista, kaupungin kriisi- ja muuta viestintää sekä kaupungin toimialojen ja yksiköiden tehtävien ja toiminnan keskinäistä yhteensovittamista.

Kun otetaan huomioon puheena olevien hallintosääntömääräysten tarkoitus, on kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien käyttöönotto päätös syytä tehdä kohtuulliseksi määräajaksi. Tämänhetkisen arvon mukaan koronavirusepidemian välittömät vaikutukset jatkuvat ainakin vuoden 2020 loppuun saakka.

Tarvittaessa kaupunginhallitus voi uudella päätöksellä pidentää erityistoimivaltuuksien voimassaoloaikaa tai keskeyttää niiden käytön jo ennen määräajan päättymistä.

Valmistelija henkilöstöjohtaja Arja-Leena Kriivarinmäki, puh. 020 632 2045
ylilääkäri Keijo Lukkarinen, puh. 040 500 4313

Päätösehdotus Kaupunginhallitus:

- 1) päättää ottaa käyttöön Äänekosken kaupungin hallintosäännön liitteen 1 "Äänekosken kaupungin johtaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa" 5 §:ssä "Erityistoimivallan käyttöön ottaminen" tarkoitetut kaupunginjohtajan erityistoimivaltuudet; ja
- 2) päättää, että edellä kohdassa 1 tehty päätös on voimassa 1.9.2020 lukien määräajan 31.12.2020 saakka ja mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

KH 14.12.2020 § 314

Covid-19-tartuntatautiepidemia eli niin sanottu koronavirusepidemia on viime viikkoina vaikeutunut merkittävästi Uudellamaalla ja eräillä muilla maamme alueilla. Myös Keski-Suomen tilanne on heikentynyt, minkä johdosta Jyväskylän kaupungin poikkeusolojen johtoryhmä totesi 27.11.2020 Jyväskylän siirtyneen epidemiavaiheiden luokituksessa perustasolta kiihtymisvaiheeseen.

Äänekosken kaupungin koronajohtoryhmän kokouksessa 27.11.2020 todettiin, että kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien päättymisen 31.12.2020 ei ole perusteltua tässä

epidemiatilanteessa. Erityistoimivaltuuksien voimassaolon tulisi jatkua keskeytyksettä talven ja kevään ajan, jotta kaupungin johtamiseen ja päätöksentekoon ei meneillään olevan epidemiatilanteen aikana muodostu epidemian torjunnan kannalta ongelmallisia viiveitä ja jäykkyyksiä.

Kaupunginhallitukselle esitetään, että se päättäisi jatkaa kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien voimassaoloa 31.5.2021 saakka. Jos epidemiatilanne ratkaisevasti helpottuu ennen sanottua määräaikaa, on kaupunginhallituksella harkintansa mukaan mahdollisuus keskeyttää erityistoimivaltuuksien voimassaolo jo tätä ennen.

Valmistelija Hallintojohtaja Aleksi Heikkilä, puh. 040 823 7921

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus:

- 1) päättää jatkaa Äänekosken kaupungin hallintosäännön liitteen 1 "Äänekosken kaupungin johtaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa" 5 §:ssä "Erityistoimivallan käyttöön ottaminen" tarkoitettujen kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien voimassaoloaika; ja
- 2) päättää, että edellä kohdassa 1 tehty päätös on voimassa määräajan 31.5.2021 saakka ja mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

KH 17.05.2021 § 150
766/00.01.01.00/2020

Covid-19-tartuntatautiepideemia eli niin sanottu koronavirusepidemia on viime viikkoina kehittynyt pääosin myönteiseen suuntaan valtaosassa maata, ei kuitenkaan kaikkialla. Myös Äänekosken kaupungin ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alueella tilanne on tällä hetkellä aiempaa parempi, vaikka uusia tartuntoja on yhä todettu.

Tilanteen helpottumisesta huolimatta vaara ei ole ohitse, ja kuten aiemminkin on havaittu, tilanne voi paikallisesti tai alueellisesti heikentyä myös hyvin nopealla aikataululla. Keskeinen riskinä ylläpitävä seikka on rokotusten hidas eteneminen. Esityslistan valmistumisaikana (11.5.2021) maan koko väestöstä ensimmäisen rokoteannoksen oli Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen julkaisemien tietojen mukaan saanut vasta 35,4 % ja toisen annoksen vain 4,0 % väestöstä. Työikäisistä ja nuorista ensimmäisen annoksen oli saanut vieläkin harvempi.

Kun kaupunginhallitus päätti kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksista joulukuussa 2020, vallitseva käsitys oli, että rokotukset etenisivät vauhdikkaammin ja tämä osaltaan tukisi mahdollisuuksia avata kaupallisia palveluita ja esimerkiksi järjestää yleisötilaisuuksia kesäkaudella 2021. Nämä tavoitteet eivät voi kaikilta osin toteutua, sillä rokottamattomat ihmiset voivat sairastua ja tartuttaa muita, mikä on otettava huomioon julkisen vallan toiminnassa ja päätöksenteossa.

Kaupungin johtoryhmä on 5.5.2021 keskustellut koronatilanteesta ja kaupunkiorganisaation valmistautumisesta kesäkauden työskentelyyn. Johtoryhmä katsoo, että kaupunginjohtajalle ja erälle muille toimielinten esittelijöille päätettyjen erityistoimivaltuuksien voimassaoloa on syytä pidentää kolmella kuukaudella, minkä jälkeen ne olisivat voimassa 31.8.2021 saakka.

Keskeinen peruste pidennysesitykselle on, että kaupungin toimielimet eivät kokoonnu keskikesällä, jolloin toimielinten jäsenet ja kaupungin henkilöstö pitävät vuosilomia. Jos erityistoimivaltuuksia ei ole tuolloin voimassa, tulee päätöksentekoa vaativat asiat saattaa toimielinten käsiteltäväksi. Tähän kuuluva kokouksen ja päätöksenteon järjestäminen on keskikesällä ja lomakaudella tavallista vaativampaa.

Erityistoimivaltuuksien voimassaolo ei perusta kaupunginjohtajalle tai muille viranhaltijoille velvollisuutta käyttää niitä. Jos kiireellistä tarvetta viranhaltijatason päätöksentekoon ei ole, asian voi aina viedä toimielimen ratkaistavaksi.

Erityistoimivaltuuksien tarkoituksena on nopeuttaa kaupungin kykyä reagoida toimintaympäristön muutoksiin sekä kuntalaisten, asiakkaiden ja palveluiden käyttäjien kulloisiinkin tarpeisiin. Nämä toiminnan kohderyhmät eivät hyödy siitä, että jonkin asian käsittelemiseen ja ratkaisemiseen tulee kaupungin sisäiseen työskentelyyn liittyviä viiveitä.

Valmistelija	Hallintojohtaja Aleksi Heikkilä, puh. 040 823 7921
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Tuononen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus: <ol style="list-style-type: none"> 1) päättää jatkaa Äänekosken kaupungin hallintosäännön liitteen 1 "Äänekosken kaupungin johtaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa" 5 §:ssä "Erityistoimivallan käyttöön ottaminen" tarkoitettujen kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien voimassaoloaika; ja 2) päättää, että edellä kohdassa 1 tehty päätös on voimassa määräajan 31.8.2021 saakka ja mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta.
Päätös	Hyväksyttiin.
